

Tehy ry:n kirjallinen asiantuntijalausunto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle 7.4.2026

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lastensuojelulain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi [HE 149/2025 vp](#) sekä siihen liitetty LA 22/2024 sekä TPA 3/2023, 2/2025, 9/2025, 16–18/2025

Tehyn täydennettävät huomiot

Tehy kiittää mahdollisuudesta täydentää lausuntoaan lastensuojelulain muuttamisesta. Tehy pitää tärkeänä, että uudistuksella parannetaan sijaishuollon turvallisuutta, vähennetään hatkaamista ja vahvistetaan viranomaisten välistä yhteistyötä. Tehy korostaa kuitenkin, että toimivaltuuksien lisääminen ei yksin riitä. Rinnalle on tuotava vahvempi henkilöstöresursointi, osaamisen tuki ja rakenteellinen kehittäminen. Lapsen perus- ja ihmisoikeudet tulee turvata kaikissa rajoitustoimissa, ja toimet on suunnattava ensisijaisesti ennaltaehkäisyyn, ei rajoittamiseen.

Kommentoivat laki- ja toimenpidealoitteet koskevat sijaishuollossa

- mahdollistettavaa lyhytaikaista puhelimen käyttörajoitusta,
- hatkanuorten etsimisen ja palauttamisen tehostamista laajentamalla lastensuojelulaitosten henkilöstön, vartijoiden sekä poliisin toimivaltuuksia,
- käyttövaroja koskevan 55 §:n muuttamiseksi siten, että käyttövaroja ei kerry maksettavaksi karkumatkalla olon ajalta
- laajentaa sijaishuollon työntekijöiden velvollisuutta ja oikeutta puuttua lasten tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöön

Tehyn näkökulmasta aloitteet vaikuttavat merkittävästi

- lastensuojelun työntekijöiden tehtävänkuvaan ja osaamiseen, työturvallisuuteen ja voimavaroihin
- lasten oikeusturvaan ja itsemääräämisoikeuteen
- palvelujen laatuun ja vaikuttavuuteen

Tehy korostaa, että onnistunut uudistus edellyttää henkilöstön riittävyyden ja osaamisen vahvistamista, jotta lain tavoitteet voidaan toteuttaa turvallisesti. Ilman näitä vaarana on työntekijöiden kuormituksen lisääntyminen sekä rajoitustoimien ylikäyttö.

Rajoitustoimien tulee olla viimesijaisia, perusteltuja ja suhteellisia. Rajoitukset eivät saa korvata kasvatuksellista ja hoivaa tukevaa perustehtävää. Säädetäessä digilaiterajoituksia tulee turvata lapsen yhteydenpito läheisiin, koulunkäynti ja yhteiskunnallinen osallisuus.

Työntekijöille tulee taata riittävä työturvallisuus sekä koulutus ja mahdollisuus tukeen haastavissa tilanteissa. Vastuunjaon tulee olla selvä henkilöstön, vartijoiden ja poliisin välillä.

Tehy esittää, että

- hallitus arvioi ja parantaa sijaishuollon henkilöstömitoitusta ja osaamisvaatimuksia ennen toimivaltuuksien laajentamista
- lapsen oikeuksien toteutumista vahvistetaan sisällyttämällä lakiin tiukemmat kriteerit rajoitustoimien käytölle ja dokumentoinnille
- ennaltaehkäiseviä palveluita vahvistetaan; kuten terapeuttista tukea, toiminnallista arkea ja yksilöllisiä hoito- ja kasvuympäristöjä.
- toimivaltuuksien jakoa poliisin, vartijoiden ja sijaishuollon henkilöstön välillä selkiytetään.
- työntekijöiden työturvallisuuden turvataan koulutuksella, ohjeistuksella ja rakenteellisilla tukitoimilla.
- varmistetaan valvontaviranomaisten resurssit ja rajoitustoimien seuranta valtakunnallisesti.

Tehy pitää tärkeänä, että lastensuojelulain uudistaminen jatkuu lapsen edun ja henkilöstön työolosuhteiden näkökulmasta. Lapsen oikeuksien ja työntekijöiden turvallisuuden tulee olla keskiössä kaikissa rajoitustoimia koskevissa muutoksissa.

Helsingissä 1.4.2026

Millariikka Rytönen
Puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätietoja: Eva Siitonen, sosiaalipoliittinen asiantuntija, Tehy ry,
eva.siitonen@tehy.fi